

СИЛАБУС

ВБ 1.15 «Етичні проблеми в медицині»

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

кваліфікації освітньої «Магістр стоматології»
кваліфікації професійної «Лікар стоматолог»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221«Стоматологія»

1. Загальна інформація	
Назва факультету	стоматологічний
Освітня програма	22 Охорона здоров'я, 221 Стоматологія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023-2024
Назва дисципліни, код	«Етичні проблеми в медицині» ВБ 1.15. https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-psyhiatriyi-psyhologiyi-ta-seksologiyi/
Кафедра	Психіатрії, психології та сексології Адреса : вул.Кульпарківська ,96 e-mail: kaf_psychiatrists@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри	Професор Білобровка Р.І. e-mail: kaf_psychiatrists@meduniv.lviv.ua
Рік навчання	3 рік навчання
Семестр	5,6 семестри
Тип дисципліни	курс за вибором
Викладачі	проф..Білобровка Р.І. bilobryvka@gmail.com проф. Рахман Л.В. rakhman@polynet.lviv.ua доц. Карпінська Р.І. karpinska_roksolana@meduniv.lviv.ua доц. Плевачук О.Ю. oplevachuk@ukr.net к.мед.н. асистент Цьона А.Р. tsonaandrew@gmail.com к.мед.н. асистент Шпильовий Я.В. spljaroslav@gmail.com асистент Белак В. vbelyak@gmail.com асистент Дзісь М.О. myroslavadzis@gmail.com
Erasmus	ні
Особа, відповідальна за силабус	Доц.Карпінська Р.І. karpinska_roksolana@meduniv.lviv.ua
Кількість кредитів ECTS	2 кредита
Кількість годин	Лекції - , практичні заняття -20, самостійна робота 40
Мова навчання	Українська
Інформація про консультації	Консультації проводяться згідно складеного графіку консультацій, який розміщено на інформаційних стендах кафедри, електронній сторінці кафедри, платформі для дистанційного навчання misa
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази, бюро	м.Львів, вул. Кульпарківська, 95 тел.: +380322954964 КНП ЛОР "Львівська обласна державна клінічна психіатрична лікарня" Графік роботи: пон. – п'ятн. з 8:00 до 19:00

2. Коротка анотація до курсу

базується на вивченні студентами філософії, соціології, біоетики, закладає основи вивчення студентами медичної психології, соціальної психології, культурології, соціології, соціальної медицини і організації охорони здоров'я, а також ряду клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію з ними.

3. Мета і цілі курсу

Метою викладання вибіркової дисципліни є активне сприяння гуманізації медицини на основі формування світоглядних цінностей поваги та любові до людини, засвоєння аспектів етичної моделі біоетики, поглиблення знань тих, хто цікавиться питаннями моралі, також реалізація гуманістичного потенціалу біоетики, як науки, виховання у студентів-медиків, принципи цінності та гідності людського життя від зачаття до природної смерті.

Основними завданнями є розуміння основних принципів медичної етики та деонтології та формування позиції щодо неоднозначних питань в галузі практичної медицини та медичних наукових досліджень.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна «Етичні проблеми в медицині»

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня вищої освіти дисципліна «Етичні проблеми в медицині» забезпечує набуття студентами наступних **компетентностей**:

- інтегральні:

здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач діяльності лікаря-стоматолога та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, стоматологічних захворювань, фізіологічних станів та соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних та стоматологічних маніпуляцій та/або здійснення інновацій.

- загальні:

ЗК 1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК.2.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК.3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК.4.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК.6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК.7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК.8.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК.9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК.10.Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК.11.Здатність працювати в команді.

ЗК.12.Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК.13.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК.14.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК.15.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової

активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- спеціальні (фахові, предметні):

ФК.1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК.2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

ФК.3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

ФК.11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.

ФК.13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).

ФК.14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

ФК.15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

ФК.17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

ФК.18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини

4. Пререквізити курсу

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог. Створювати сприятливі психологічні умови у медичному середовищі для лікарів, пацієнтів та родичів, підвищувати власну якість та ефективність роботи шляхом та володіти інструментами надання психологічної допомоги у кризових станах при невідкладних ситуаціях.

5. Програмні результати навчання

Список результатів навчання

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
ЗК -1, ЗК -2, ЗК - 3, ЗК - 4, ЗК - 6, ЗК - 7, ЗК - 8, ЗК-9,ЗК-10,ЗК-11,ЗК-12,ЗК-13, ЗК-14,ЗК-15,ФК-1, ФК -2, ФК -3, ФК -11, ФК-13, ФК-14,ФК-15,ФК-17,ФК-18	Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4)	ПРН -5
ЗК -1, ЗК -2, ЗК - 3, ЗК - 4, ЗК - 6, ЗК - 7, ЗК - 8, ЗК-9,ЗК-10,ЗК-11,ЗК-12,ЗК-13, ЗК-14,ЗК-15,ФК-1, ФК -2, ФК -3, ФК -11, ФК-13, ФК-14,ФК-15,ФК-17,ФК-18	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).	ПРН - 13
ЗК -1, ЗК -2, ЗК - 3,	Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та	ПРН -14

ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9,ЗК-10,ЗК-11,ЗК-12,ЗК-13, ЗК-14,ЗК-15,ФК-1, ФК -2, ФК -3, ФК -11, ФК-13, ФК-14,ФК-15,ФК-17,ФК-18	медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій	
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9,ЗК-10,ЗК-11,ЗК-12,ЗК-13, ЗК-14,ЗК-15,ФК-1, ФК -2, ФК -3, ФК -11, ФК-13, ФК-14,ФК-15,ФК-17,ФК-18	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.	ПРН - 15
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9,ЗК-10,ЗК-11,ЗК-12,ЗК-13, ЗК-14,ЗК-15,ФК-1, ФК -2, ФК -3, ФК -11, ФК-13, ФК-14,ФК-15,ФК-17,ФК-18	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб	ПРН - 16
ЗК – 2, ЗК -3, ФК - 13	Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю	ПРН - 17
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9,ЗК-10,ЗК-11,ЗК-12,ЗК-13, ЗК-14,ЗК-15,ФК-1, ФК -2, ФК -3, ФК -11, ФК-13, ФК-14,ФК-15,ФК-17,ФК-18	Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень	ПРН - 18
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9,ЗК-10,ЗК-11,ЗК-12,ЗК-13, ЗК-14,ЗК-15,ФК-1, ФК -2, ФК -3, ФК -11, ФК-13, ФК-14,ФК-15,ФК-17,ФК-18	Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності	ПРН - 19
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9,ЗК-10,ЗК-11,ЗК-12,ЗК-13, ЗК-14,ЗК-15,ФК-1, ФК -2, ФК -3, ФК	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності	ПРН-20

-11, ФК-13, ФК-14, ФК-15, ФК-17, ФК-18				
ФК -11, ФК - 18		Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7)	ПРН - 23	
6. Формат і обсяг курсу				
Формат курсу		очний		
Вид занять		Кількість годин	Кількість груп	
лекції		-		
практичні		20		
семінари		0		
самостійні		40		
7. Тематика та зміст курсу				
Код вид у заняттях	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
П-1	Поняття етики як самостійної науки, Специфіка професійної етики та моралі	Ця тема становить основу для розуміння та вивчення етичних аспектів у медицині. Вона включає в себе основи загальної етики, а також специфіку професійної етики та моралі в контексті медичної практики. Розгляд актуальних питань та засад етичного виховання надає студентам необхідні знання для вирішення етичних дилем та практичних завдань у медичній сфері..	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
П-2	Медична етика. Лікарська етика	Ця тема спрямована на надання студентам основних знань з медичної етики та лікарської етики, а також на розвиток їхніх навичок розуміння та вирішення етичних питань у медичній практиці. Акцент робиться на принципах, що ґрунтуються на повазі до пацієнта та високих стандартах професійної етики лікарів.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
П-3	Основи деонтології. Деонтологічні принципи діяльності лікаря стоматолога	Тема "Основи деонтології. Деонтологічні принципи діяльності лікаря-стоматолога" допомагає студентам розуміти основні етичні принципи та стандарти, які визначають діяльність стоматолога. Вона охоплює обов'язки та відповідальність перед пацієнтами, іншими фахівцями та суспільством, а також ставить акцент на важливість	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом

		етичних питань у впровадженні нововведень та дослідженнях у сфері стоматології.		
П-4	Основні біоетичні проблеми сучасної медицини. Біоетичні проблеми в стоматології	Ця тема розкриває основні етичні виклики, що виникають у сучасній медицині, включаючи біомедичні дослідження, генетичні та репродуктивні питання, аспекти кінця життя та етику біотехнологій. Особлива увага приділяється біоетичним питанням у стоматології та етиці взаємовідносин лікаря-стоматолога та пацієнта.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
П-5	Принципи моралі медпрацівників. Етика медичного колективу	Тема розкриває основні принципи моралі, які повинні визначати діяльність медичних працівників. Акцент робиться на важливості довіри, конфіденційності, неупередженості та співпраці в медичному колективі, а також на етичних аспектах комунікації та підтримки у взаємодії між колегами.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
П-6	Лікарські помилки, їх види. Вплив лікарської помилки на здоров'я та якість життя пацієнта. Правова відповідальність лікаря	Тема розкриває важливі аспекти лікарських помилок, включаючи їхні наслідки для пацієнтів, причини та фактори, що сприяють їхньому виникненню, і правову відповідальність лікарів. Обговорюються етичні питання та системи запобігання, спрямовані на покращення якості медичної практики та безпеки пацієнтів.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
П-7	Особливості комунікації в медичному середовищі. Принципи комунікації з дорослими , дітьми та їх родичами лікарем стоматологом.	Тема дозволяє лікарям-стоматологам вивчити та розвинути ключові навички комунікації з різними групами пацієнтів, включаючи дорослих, дітей та їхніх родичів. Акцент робиться на індивідуальному підході, врахуванні емоційних аспектів та важливості позитивного взаємодії в стоматологічній практиці.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
П-8	Конфлікти в медичному середовищі	Тема надає лікарям та медичному персоналу знання та інструменти для ефективного управління конфліктами в медичному середовищі. Вона розглядає причини, типові сценарії та стратегії вирішення конфліктів, а також підкреслює важливість лідерства та психологічних аспектів управління конфліктами..	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
П-9	Актуальні проблеми сучасної медичної етики	Тема висвітлює ключові етичні проблеми, з якими стикаються стоматологи у сучасному медичному	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 ,	За розкладом

		середовищі. Обговорюються етичні виклики, пов'язані з конфіденційністю, взаємодією з пацієнтами, використанням технологій, рекламою, міжпрофесійними відносинами та дослідженнями.	11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	
П-10	Морально-правові та етичні аспекти проведення клінічних наукових досліджень. Принципи наукової доброчесності	Тема дозволяє учасникам досліджень та науковцям розглянути ключові морально-правові та етичні питання, пов'язані з проведенням клінічних наукових досліджень. Обговорюються принципи наукової доброчесності, які забезпечують етичність та відповідальність у науковій діяльності.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
С-1	Поняття етики як самостійної науки, Специфіка професійної етики та моралі	Тема розглядає основні аспекти етики як науки, розмежовує поняття етики та моралі, а також досліджує специфіку професійної етики та моралі в контексті різних професій. Вона надає учням розуміння основних принципів моральної поведінки та визначає їхню роль у професійному середовищі.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
С-2	Медична етика. Лікарська етика	Тема розкриває основні поняття медичної етики та лікарської етики, визначає етичні принципи та норми, які регулюють взаємодію лікарів з пацієнтами, між колегами та в контексті наукових досліджень.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
С-3	Основи деонтології. Деонтологічні принципи діяльності лікаря стоматолога	Тема присвячена розгляду основ деонтології та її конкретних принципів у контексті діяльності лікаря стоматолога. У програмі вивчається етична підготовка лікарів та специфічні аспекти їхньої професійної поведінки.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
С-4	Основні біоетичні проблеми сучасної медицини. Біоетичні проблеми в стоматології	Тема розкриває ключові етичні та біоетичні проблеми, що виникають у стоматології в контексті сучасної медицини. Учні отримують знання про етичні стандарти та виклики, що стосуються їхньої професійної практики.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
С-5	Принципи моралі медпрацівників. Етика медичного колективу	Тема дозволяє розглянути етичні аспекти спільної діяльності медичного колективу та визначити принципи моралі, які допомагають забезпечити ефективну та етичну роботу в медичному середовищі.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом

С-6	Лікарські помилки, їх види. Вплив лікарської помилки на здоров'я та якість життя пацієнта. Правова відповідальність лікаря	Тема дозволяє глибше розібратися в понятті лікарських помилок, їхніх наслідках та відповідальності лікаря за такі помилки. Також розглядаються можливості удосконалення системи для попередження лікарських помилок та їхнього виправлення.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
С-7	Особливості комунікації в медичному середовищі. Принципи комунікації з дорослими , дітьми та їх родичами лікарем стоматологом.	Тема дозволяє розглянути важливі аспекти комунікації лікаря стоматолога в різних ситуаціях, включаючи взаємодію з дорослими, дітьми та їхніми родичами. Учні отримують практичні навички для покращення взаєморозуміння та створення довірчого середовища в стоматологічній практиці.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
С-8	Конфлікти в медичному середовищі	Тема дозволяє студентам розібратися у природі конфліктів в медичному середовищі та навчитися ефективно їх вирішувати. Учні отримують практичні навички для управління конфліктами, збереження етичних стандартів та покращення робочих відносин в медичній галузі.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
С-9	Актуальні проблеми сучасної медичної етики	Тема дозволяє студентам розглянути актуальні питання медичної етики, які стають все більш важливими в сучасному медичному середовищі. Учні отримують знання про етичні виклики та розвиток критичного мислення у вирішенні таких питань.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом
С-10	Морально-правові та етичні аспекти проведення клінічних наукових досліджень. Принципи наукової доброчесності	Тема дозволяє студентам розібратися в морально-правових, етичних та наукових аспектах проведення клінічних досліджень, що є важливим для розвитку етичної практики та забезпечення високих стандартів у науковій спільноті.	Зк1-4, 6-15 Фк1-3 , 11,13-15,17,18 Пр 5,13-20,23	За розкладом

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Остаточна оцінка за поточну навчальну діяльність виставляється за 4-ри бальною (національною) шкалою

Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування наприклад
ЗК 1-4,6-15 ФК 1-3 , 11,13-	Л -0 П-20	Тестовий контроль: студент отримує 10	Тестовий контроль: від 5-6 (50-60%) –

15,17,18 ПРН 5,13-20,23	СРС-40	тестів, відповідає та отримує результат у балах (від 0 до 10) та відсотках (від 0 до 100). Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу, який включений до методичних розробок з відповідних тем;	задовільно; 7-8 (70-80%) – добре; 9-10 (90-100%) – відмінно. Відповідь на запитання викладача: студент відповів на усі питання викладача, продемонстрував вміння логічно мислити – відмінно. студент відповів на усі питання викладача, продемонстрував вміння логічно мислити, зробив 1- 2 помилки чи неточності – добре. студент відповів на деякі питання викладача, продемонстрував вміння логічно мислити, але плутається в проведенні топічної діагностики - задовільно.
----------------------------	--------	---	--

--	--	--

Підсумковий контроль		
Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру 100% за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	здобувач відвідав усі практичні заняття і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Залік	Мають бути зараховані усі теми, винесені на поточний контроль. Оцінки з 4-ри бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності	Максимальна кількість балів - 200. Мінімальна кількість балів- 120

	здобувачів»	
Максимальна кількість балів, яку може набрати студент з дисципліни за поточну навчальну діяльність і виконання індивідуального завдання – 200 балів. Самостійну роботу студентів оцінюють під час поточного контролю на практичному занятті. Кількість балів виставляється у відповідності до середнього балу і встановлюється за вищенаведеною таблицею або за формулою: Сер Б x200/5.		
9. Політика курсу		
Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог до студента при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Студентам пояснюються цінність набуття нових знань, академічні норми, яких необхідно дотримуватися, чому вони важливі, що таке академічна доброчесність, які її цінності та функції, як студенти своїми діями можуть долучитися до її розбудови; пояснюються сутність, особливості та причини неприпустимості академічного плагіату, заохочують здобувачів вищої освіти самостійно виконувати навчальні завдання, коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей. Політика навчальної дисципліни полягає: в обов'язковому дотриманні академічної доброчесності студентами, а саме: - самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права		
10. Література		
1. Основи біоетики та біобезпеки: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / О.М. Ковальова, В.М. Лісовий, Т.М. Амбросова та ін. — 2-е вид., випр. — К, 2017. — 392 с. 2. Білоконь С.В. Основи біоетики та біобезпеки: навчальний посібник / — Одеса : Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2017. — 155 с. 3. Загальна психологія, Т.В. Дуткевич – Україна, 2019 4. Основи загальної та медичної психології у вищій школі /Навч.посіб./за ред. Р.І.Білобровки – 2018.- 286 с. 5. Засєкіна Л.В., Пастрик Т.В. Основи психології та міжособове спілкування. – Медицина, 2018. – 216 с. 6. Медична психологія, С.Д. Максименко, Я.В. Цехмістер – Україна, 2018 7. Медична психологія, Г.Я. Пилягіна - 2020 - Україна 8. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та міжособового спілкування: -підручник – І.Я.Губенко, О.С. Карнацька, О.Т. Шевченко. – 3-є видання. 2020 9. Кінг Л. Як розмовляти будь з ким, будь-коли і будь-де. Секрети успішного спілкування / Л. Кінг, Б. Гілберт. – 2019: Моноліт-Bizz, 204. 10. Зарицька В.В. Психологія конфлікту. Навчальний посібник. – Видавництво Гельветика, 2019. -320 с. 11. Лазуренко О.О. Психологія емоцій. – Видавництво «КнигаПлюс», 2018. – 264с. 12. Roehner J., Shulz A. Psychology of communication. Springer Nature Switzerland. – 2021. – 128 p. 13. Covey C., Manson D. Communication Psychology: A 4 In 1 Books Collection, Learn How to Communicate Intelligently and Become More Relevant and Persuasive In Your Communication with Emotional Intelligence. – Ind.Publ. – 2019 – 253 p.		
Додаткова 1. Психологія особистісного ставлення майбутнього лікаря, М. Філоненко – Україна, 2019 2. Біологія поведінки, Роберт Сапольскі, 2021		

3. Основи клінічної психології. Г.М. Закалик, О.В. Войцеховська, Н.М. Шувар-Львівська політехніка, 2021
4. Поліщук В.М. Психологія сім'ї. Підручник. – Університетська книга, 2021. - 248 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://prometheus.org.ua>
2. <https://mh4u.in.ua>
3. <https://psylib.kiev.ua>
4. <https://ipz.org.ua>
5. <https://oxfordhandbooks.com>
6. <https://efpa.eu>

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

12. Додаткова інформація

Усі контактні дані відповідального за освітній процес на кафедрі, інформацію про науковий гурток кафедри, інформацію про маршрути заняття, інформація про необхідність оснастити себе власним забезпеченням з охорони праці; інформація про місце проведення занять можна знайти на сайті кафедри за посиланням: <https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-psyhiatriyi-psyhologiyi-ta-seksologiyi/>, та платформі [misa](#)

Укладач силабуса

доц. Карпінська Р.І.

Завідувач кафедри

проф.Білобровка Р.І.